

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

Dlážděná 1003/7

110 00 Praha 1

**Pokyn provozovatele dráhy
pro zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy
č. 1/2008 – novelizace 09/2008**

Věc: Použití písku pro trakční účely

Č.j.: 37100/08-OAE

Ukládací znak : 01.3.2

Skartační znak a lhůta: A - 10

Počet listů : 6

Počet příloh : 0

Gestorský útvar : Odbor automatizace a elektrotechniky

Zpracovatel : L. Mrhálek, J. Kaláč

Tel. : 35478, 35473

Fax :

E-mail : mrhalek@szdc.cz, kalac@szdc.cz

Rozdělovník : dopravci, kteří používají dopravní cestu, provozovanou SŽDC,
MD ČR, DI ČR, DÚ, SŽDC, Operátor obsluhy dráhy

Rozsah znalostí : řidiči drážních vozidel - úplná znalost
zaměstnanci, zabývající se činnostmi souvisejícími
s provozováním dráhy - úplná znalost
zaměstnanci, organizující činnost výše uvedených
zaměstnanců - úplná znalost

Účinnost od : 1. října 2008

V Praze dne 30. 09. 2008

Ing. Jan Komárek
generální ředitel

**Pokyn provozovatele dráhy
pro zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy
č. 1/2008 – novelizace 09/2008**

Schváleno generálním ředitelem SŽDC
dne: 30. 09. 2008
č.j.: 37100/08-OAE

Gestorský útvar: Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Odbor automatizace a elektrotechniky
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1
Rok vydání: 2008

OBSAH

OBSAH.....	3
SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK.....	3
ČÁST PRVNÍ.....	4
ÚVODNÍ USTANOVENÍ.....	4
ČÁST DRUHÁ.....	4
PRAVIDLA POUŽITÍ PÍSKU.....	4
ČÁST TŘETÍ.....	6
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	6

SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK

zkratka	význam zkratky
DOZ	dálkové ovládání zabezpečovacího zařízení
PMD	posun mezi dopravnami
PZS	přejezdové zabezpečovací zařízení světelné
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1.1 Podle § 22 odst. 3 písmeno a) Zákona 266/1994 Sb., o dráhách, v platném znění vydávám tento *Pokyn provozovatele dráhy pro zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy č. 1/2008 - Použití písku pro trakční účely* (dále pouze „Pokyn“).

1.2 Pro trakční účely (brzdění a rozjezd kolejových vozidel) se používá pro zlepšení adheze mezi kolem a kolejnicí písek. Tento Pokyn řeší podmínky použití písku pro trakční účely.

1.3 Tento Pokyn platí pro všechny dráhy, na nichž funkci provozovatele dráhy vykonává SŽDC.

1.4 Písečníkem se pro účely tohoto Pokynu rozumí pískovací zařízení pro jedno kolo.

1.5 Tento Pokyn zohledňuje pravidla pro použití písku, která jsou uvedena v Rozhodnutí komise o technické specifikaci pro interoperabilitu 2006/679/ES a 2006/920/ES.

ČÁST DRUHÁ

PRAVIDLA POUŽITÍ PÍSKU

2.1 Maximální povolené množství písku na písečník za 30 sekund je:

- pro rychlosti $V < 140$ km/h: 400 g + 100 g;
- pro rychlosti $V \geq 140$ km/h: 650 g + 150 g.

Maximální množství písku na písečník nesmí překročit množství, které je poměrné k výše uvedeným hodnotám času a množství (tj. např. pro rychlosti $V < 140$ km/h nesmí množství písku na písečník za 3 sekundy překročit hodnotu 50 g).

2.2 Pokud nelze seřídít písečník na výše uvedené hodnoty, seřídí se na nejnižší hodnotu, která umožňuje jeho funkci. V takovém případě je odchylně od bodu 2.5 zakázáno použít písek během brzdění při rychlosti nižší než 40 km/h.

2.3 K pískování musí být použit křemenný (slévárenský) písek s následujícími parametry:

- střední velikost zrna 0,82 mm;
- rozsah zrnitosti 0,3 mm – 1,6 mm;
- obsah SiO_2 větší než 95 %.

2.4 Počet aktivních písečníků nesmí přesáhnout následující množství:

- pro elektrické nebo motorové jednotky s více písečníky: první a poslední vůz a mezilehlé vozy s minimálně 7 mezilehlými nápravami mezi dvěma písečníky, které nejsou pískovány. Je přípustné spojovat tyto jednotky a provozovat všechny písečníky i na spojených koncích;

- pro lokomotivou tažené vlaky:
  - pro nouzové brzdění a brzdění spojené s blokováním kol: všechny písečníky (zařízení pro posyp pískem), které jsou k dispozici;
  - ve všech ostatních případech: maximálně 4 písečníky na jednu kolejnici.

2.5 Písek je zakázáno použít:

- v prostoru výhybek a kolejového křížení;
- v prostoru spádoviště (od vrcholu svážného pahrbku po poslední rozřaďovací výhybku);
- v místě, které nebude dále pojížděno dalšími vozidly téže soupravy;
- během brzdění při rychlosti nižší než 20 km/h.

2.6 V případech, kdy je nutné okamžité zastavení vozidla z důvodu odvrácení hrozičího nebezpečí, je možné použít písek i v případech, které jsou v bodě 2.5 zakázány. V tomto případě musí strojvedoucí dále postupovat podle ustanovení bodu 2.7, tj. jako při poruše pískování.

2.7 Dojde-li u kolejového vozidla k takové poruše pískování, při které nejsou splněny požadavky tohoto opatření, respektive by mohly být porušeny, nesmí být jízda takového kolejového vozidla povolena. Mezi tyto poruchy se zejména řadí trvalé pískování za jízdy vlaku a stání vlaku.

Pokud dojde k této poruše až během jízdy vozidla, musí být ze strany strojvedoucího neprodleně učiněna následující opatření:

- strojvedoucí informuje o vzniklé poruše a dalších souvisejících skutečnostech (zejména jde o číslo vlaku, traťový úsek, kilometrickou polohu místa, ve kterém se vozidlo nachází, projev poruchy) výpravčího nebo dispečera DOZ, který je zodpovědný za řízení provozu v daném úseku (dále výpravčí). Strojvedoucí dále postupuje dle pokynu výpravčího;
- při nemožném vyrozumění výpravčího se pokusí vyrozumět jiného dopravního zaměstnance, který může zajistit oznámení poruchy výpravčímu. Pokud není ani toto možné, pokračuje do nejbližšího místa možného vyrozumění výpravčího, avšak v mezistaničním úseku s automatickým blokem pokračuje vždy až k vjezdovému návěstidlu, a dále postupuje dle předchozí odrážky tohoto bodu. Je-li ale jízda uskutečňována v mezistaničním oddíle, zastaví vlak, odstraní poruchu pískování (je-li to možné) a pokračuje do nejbližšího místa možného vyrozumění výpravčího.

2.8 Zjistí-li možnou poruchu pískování jiný zaměstnanec provozovatele dráhy nebo provozovatele drážní dopravy, oznámí tuto skutečnost výpravčímu.

2.9 V případě poruchy nadměrného pískování na trati s kolejovými obvody musí být v úseku tratě s výskytem poruchy pískování ze strany výpravčího po obdržení informace o poruše pískovacího zařízení:

- pro vlak s neodstraněnou poruchou pískování zavedena opatření jako u vozidel nezaručujících součinnost s kolejovými obvody. Vlak musí být odstaven v nejbližší možné dopravně;
- pro další jedoucí vlaky (PMD nebo posunové díly) neodkladně zavedena následující dopravní opatření, včetně provedení zápisu do Záznamníku poruch:
  - ve stanicích (odbočkách) opatření jako u vozidel nezaručujících součinnost s kolejovými obvody;

- pro PZS, jehož přibližovací úseky zasahují do úseku, dotčeného nadměrným pískováním, dopravní opatření jako při poruše PZS;
  - na tratích s automatickým blokem nebo automatickým hradlem zavedeno telefonické dorozumívání. Následné vlaky (PMD), pro které již nebylo možno zajistit volnost mezistaničního oddílu, musí výpravčí zastavit telekomunikačním zařízením (je-li to možné) a jejich další jízdu dovolit až po uvolnění mezistaničního oddílu.
- u dotčených zabezpečovacích zařízení zrušeno používání automatického stavění jízdních cest, respektive předvolby jízdní cesty.

Veškerá zavedená opatření lze ukončit až po zápisu do Záznamníku poruch podle předpisu SŽDC (ČSD) T100.

2.10 Pro zkoušku zařízení pro použití písku u kolejových vozidel na železniční dopravní cestě, provozované SŽDC, platí následující podmínky:

- zkoušku je zakázáno provést v místech, na kterých je pískování zakázáno ustanoveními tohoto Pokynu;
- v místech vybavených kolejovými obvody lze provést zkoušku pouze na staniční koleji, a to při splnění následujícího:
  - zkouška se provádí na stojícím vozidle;
  - délka povelu pro pískování nesmí přesáhnout dobu 3 s, přičemž pro zkoušku se uvažuje pouze s jedním povelu;
  - po provedení zkoušky musí být strojvedoucím provedena kontrola, že bylo sypaní písku ukončeno.

ČÁST TŘETÍ

ZÁVĚREČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

3.1 Tento Pokyn nabývá účinnosti dnem 01. 10. 2008.

3.2 Seřízení písečníků podle bodu 2.2 musí být realizováno nejpozději do 31. 12. 2008.

3.3 Nabytím účinnosti tohoto pokynu se zrušuje „Pokyn provozovatele dráhy pro zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy č. 1/2008“ č.j. 31741/08-OŘ ze dne 31. 08. 2008.

3.4 Pokud nelze splnit ustanovení některého bodu Pokynu, musí dopravce přijmout taková opatření, aby nebylo ve smyslu § 34 odst. (1) písm. i) a odst. (2) vyhlášky č. 173/1995 Sb., v platném znění, ohroženo bezpečné provozování dráhy nebo provozování drážní dopravy.